

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se iau oiazi

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiun

Nimeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploesti

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Confesiune și naționalitate.

Trecerile dela o confesiune la alta au ajuns în zilele din urmă evenimente politice.

În Austria e în curs de câteva luni o mișcare sistematică și o agitație ne mai pomenită pentru trecerea în masse dela catolicism la protestantism. »Los von Rom!« — a devenit un cuvânt de ordine al extremilor naționaliști din Austria, cari sub conducerea lui Schönerer-Wolf, sunt priviți ca irredentiști germani.

Mai ales în Boemia au cucerit teren acești germani radicali, cari în desperarea lor au recurs la acest grav experiment de a ațîța și sentimentele religioase în favoarea tendințelor sale politice, nu tocmai echitabile.

Se știe anume, că sub haina religioasă a noilor apostoli se ascund scopuri politice așa de periculoase, încât nici ei, extremii radicali, nu cutoază a le mărturisii.

Vorba e, că domniile acestia, cari nu se pot împăca nici-cum cu ideea egalei îndreptățiri în Austria, și cari decât se nu mai fie hegemonii în Austria, mai bine nu vor să existe Austria — prepară terenul pentru viitorul ce și-l doresc ei. Se tem, dumnilor, că Germania nu va avea poftă a-și anexa o populație catolică, fie chiar curat germană, — după-ace are și de altfel destul de lucru cu cetățenii sei catolici de acum.

Cu toate eforturile și agitațiunile ce se fac, mișcarea nu prea dă rezultatele dorite și nici n'am fi amintit-o, dacă n'am avea o analogie în ceea-ce se întâmplă acum în Ungaria.

De altfel mișcarea din Austria e foarte caracteristică, dintr'un alt punct de vedere, mai înalt. Ea a produs un puternic echou în mijlocul Sasilor noștri din Ardeal. Ziarele lor sunt pline în fiecare zi de echourile acestei mișcări. Deunăzi un ziar din Sibiu tracta chestiunea la primul loc cu atăta devotament și pătundere (de sine înșuși), încât autorul nu-și pregeta a enunța sentența inapelabilă, că: »Romanilor catolicismul, Slavilor ortodoxismul și Germanilor protestantismul!«

Dar' revenim la noi. Casul din Santova e foarte caracteristic: toți Bunievații au trecut, sau mai bine zis au revenit la biserica ortodoxă sârbească. Asemenea vor face, cum se spune, și alte comune.

Ziarele maghiare sunt surprinse și alarmate de acest fapt. Și cu tot dreptul, pentru-că în fond el este un fapt curat politic. Dar' în același timp ziarele maghiare apreciază cazul într'un mod cu totul greșit. Ele se fac a nu înțelege motivul trecerii, și caută, nu după acest motiv, evident și clar înaintea fiecărui om cuminte, — ei după agitații.

Vecinica rățecire a Ungurilor! Nu cercetează cauzele naturale ale unui fenomen politic, ci presupun a priori că e lucru meșteșugit și vânează după blâstemății de agitații, cari nu sunt, sau dacă sunt, apoi sunt înșiși Maghiarii.

E clar, că aci nu e vorba de o conversiune religioasă, provenită din convingere religioasă. Conversiunile en masse nu se fac nici-odată din convingere religioasă. Asta se poate face la singuratici, învățați, cari studiază și cercetează. Nu însă la masele populare.

Vedem noi treceri de acestea și în sinul poporului nostru. Nu ne ocupăm de ele, pentru-că din punct de vedere politic nu e nici un pericol în ele. Trec dela o biserică la altă biserică soră, și tot Români rămân. Știm însă eu toții, că motivele, ce determină aceste treceri, sunt foarte departe de a fi religioase. Ba sunt chiar ireligioase și une-ori ridicole. Că se ceartă preotul cu o parte din popor pentru cine știe ce lucru de nimic, pentru chestii cu totul străine de domeniul religiunii. Și aci — în stările cari produc astfel de treceri este singu-

lul inconvenient, pentru-că tractarea ursoratică a acestor chestiuni serioase și sfinte nu poate să producă decât rău pentru înșuși fondul religios, comun ambelor noastre biserici.

Care este deci motivul trecerilor dela Santova, Zombor și celelalte? Este maghiarizarea. S'a virit în biserica Șocaților și a Bunievaților limba maghiară, pe care ei nu o pot suferi.

Mai bine își părăsesc legea în care s'au născut, s'au botezat și au crescut, decât să suferă limba aceasta odioasă și urgisită în biserica lor!

Nu sunt aci agitații. O nu! E numai un proces psihologic natural. Este reacțiunea naturală în contra maghiarismului și a maghiarizării.

Se știe cât de puternic și înrădăcinat e în sufletul țăranului sentimentul religios! Și eată, că sentimentul național redesteptat prin reacțiunea naturală copleșește și predominează pe cel religios. Ne putem deci închipui cât de intensivă e reacțiunea produsă prin acțiunea de maghiarizare. Ne putem închipui cât de cutezantă și silnică a fost această acțiune de maghiarizare.

O comparație cu cazul analog din Austria va ilustra acest punct. E fapt, că Bunievații și Șocații vor trece toți la biserica sârbească. Dacă nu s'ia făcut trecerea, va urma. Dacă nu imediat apoi mai târziu — presupunând, că curentul maghiarizării nu se poticnește.

Ei bine; Germanii din Austria sunt un popor, puternic, cult, conștient de individualitatea sa, conștient de comunitatea sa cu marele popor german. Bunievații și Șocații noștri, nici nu sunt popoare; sunt niște minimale frânturi, sfărțituri de popor. Ei n'au avut o conștiință națională proprie, nici literatură, nici școli. Din contră au fost pe cea mai bună cale de a fi maghiarizați!

La Germanii din Austria s'a lucrat de ani de zile pentru protestantism, pe sub ascuns.

De luni multe se lucră pe față, folosindu-se toate mijloacele perfecționate ale agitației politice, care în Austria a ajuns la un grad de perfecțiune, cum nicăieri. Acolo agitații cari mai probau au operat cu toate mijloacele posibile, între împrejurările cele mai favorabile posibile, și totuși efectul, în proporțiune cu cele-ce ne arată Bunievații, e minimal, disparent.

La Bunievați nici o mișcare pregătită sistematic n'a fost; nici un agitaționar n'a lucrat. Nici foile ungurești, așa de discutate întru vênarea după agitații, n'au putut arăta vr'unul. Și totuși trecerea Bunievaților se face în masse, pe când a Germanilor din Austria e disparent de sporadică.

Singurul motor și operator la Bunievați a fost urgisita de maghiarizare. Ne putem deci închipui cât de cutezantă, cât de volnică a fost acțiunea de maghiarizare, și cât de urgisită este ea, dacă a putut produce o reacțiune așa de puternică.

Ar pute să învețe maghiarizatorii noștri, dacă n'ar fi așa de orbiți.

Sibiu, 22 Martie n.

DELA CURTEA ROMÂNĂ.

M. Sa Regele Carol și A. Sa Regală principele moștenitor de tron Ferdinand au asistat la toate ședințele societății geografice din București, începând Sâmbătă, 18 Martie n. Maj. Sa Regele a presădit ședințele.

Din Austria. Chestia limbilor continuă a preocupa presa cehă și germană. Din parte germană se confirmă știrea, că cercurile guvernamentale austriace așteaptă să-și formuleze opoziția germană pretenșiunile cu privire la garanțiile ce le cere referitor la limbile oficiale din Boemia, ca apoi imediat să publice și să pună în aplicare legea despre regularea provisorie a limbii oficiale, în Boemia, car' din partea Cehilor întreaga chestie cu legea proiectată e considerată de o combinație fantastică. Dr.

Paucă serie într-o foaie cehă, că după-cum stie el din izvor sigur, e adevărat că contele Thun se gândește la edarea unei legi pe baza ș-lui 14 din constituție, dar' formă concretă încă nu a primit chestia, și se află încă tot în stadiul precumpențiilor, căci nici consiliul de miniștri nu s'a ocupat încă cu ea.

Se vede că guvernul austriac ar voi să facă un ceva, menit să sature capra și să conserve și varea.

Finlandezii. Cei patru-sute de Finlandezi, amenințați cu excoartare din Petersburg, au plecat acasă, fără a mai face încercarea să se apropie de palatul Țarului. Presa rusească înfrumsează acum lucrul și zice, că Finlandezii n'au fost lăsați la Țar, pentru-că nu aveau nici o plenipotență că reprezintă poporul din Finlanda. De altăparte se știe din Petersburg, că acolo se va înființa în curând o foaie de zi finlandeză, pusă sub conducerea unui profesor dela universitatea finlandeză, cu misiunea de a face propagandă pentru rusificarea Finlandei. — Adece un fel de »Poporul finlandez«.

Liga Română. publică primul articol de dl. Al. Mocsonyi, pe care l'am fost publicat și noi sub titlul »Spiritul bisericeii«. La introducerea revistei Ligei zice:

»După-ce expune conflictul ce există între concepția realistă și idealistă a vieții, face următoarele județioase reflecțiuni, cari merită a fi citite cu atențiune deosebită de către toți românii, cari doresc o serioasă înaintare culturală«.

Numărătoarea mare. În anul viitor se va face numărătoarea mare asupra populațiunii din țeară. În ministerul de comerț s'au început deja pregătirile pentru acest act important și ministrul de resort va prezenta parlamentului în curând proiectul de lege care votează speșele necesare. Numărătoarea mare se face tot la zece ani. Ultima numărătoare, făcută la 1890, a constatat starea populațiunii din noaptea de 31 Decemvrie.

Episcopul Majláth și Românii. »Közművelődés«, organul societății literare romano-catolice din Alba-Iulia în numărul 10 dela 4 Martie 1899 publică un articol, de Erőss József, despre uniunea Românilor întemplată înainte de asta cu 200 ani. Articolul, pe cât este de scurt, pe atât de prost. Mai interesant este încheierea articolului, unde după-ce citează ceea din Moldovan Gergely, despre înfrințarea uniunii asupra curentului Românilor, continuă astfel:

»Înșe în privința politică au exploatat rău uniunea. Da, pentru-că agitații de naționalitate română și prin uniune au făcut să fie iubită diastă și le-au plăcut să o arete, ca pe patroana românei față cu maghiarimea asuprită. De aci se derivă revoluțiunea lui Horia, zilele sângeroase dela 48-49 și aceasta este și cauza memorandurilor produse de mișcările recente naționale române. Nereșuirea acestora nu poate desmetaci pe Românii din patrie, deși ar fi mai bine, ca recunoscând desvoltarea istorică ei-să-și câștige vindecarea plângerilor nu în Viena, care tot mai tare slăbește, ci în Budapesta«.

Oare acestea se fie și idelle mult lăudatului episcop Majláth, care patronază societatea »Közművelődés«, asupra Românilor?

Procesul bisericeii din Brașov.

Voința Națională din București, ear' după ea și Tribuna Poporului dela noi își anunță cetitorii, că procesul intentat de biserica Sf. Nicolae din Brașov statului român pentru plata rentei, a fost aminat — după cererea dlui Maiorescu, pentru comunicare de acte — la 15 Septemvrie viitor. »Intr'adever procesul s'a aminat, — serie Constituționalul, din care am luat știrea și în rindul trecut, — însă nu după cererea dlui Maiorescu, ci în urma cererei dlui Ciresanu, avocatul ministerului cultelor, de a l-se comunica actele, pe cari biserica Sf. Nicolae își sprijinește reclamația. Așa stând lucrul, binevoioscă Voința a rectificat. Minciuna nu folosește nimic în astfel de casuri, ear' aplicările cătră fals sunt cel puțin ridicole«.

Va să zică, știrea adusă de noi, după Constituționalul, este cea exactă.

Positivism maghiar.

O bibliotecă positivistă. — »Cultura națională și civilizațiunea apuseană«. — »Știința maghiară«. — Maghiarii în străinătate. — Patriotismul maghiar. — Mileniul — greșit. — Pamfletul lui Beksics.

În Budapesta a început să apară o bibliotecă positivistă. Prin ea adevărții lui Auguste Comte vor lansa într'o serie de broșuri ideile positivismului, spre a mai modera, cel puțin, curentul superficial de grandomanie maghiară, care nici Ungurilor nu le poate fi de folos.

»Cultură națională și civilizațiunea apuseană«.

Prima broșură apărută în »biblioteca positivistă« poartă titlul de mai sus. Autorul, Kún Sámuel, o mai numește și »Epilog la mileniu«. Era pregătită de mileniu, dar' se vede că soviniștii amici ai positivistului Ungur au împedecat apariția cărții până în zilele acestea.

Pornind dela marele Széchenyi, dl Kún atinge o serie de idei și reforme, cari cad ca tot atâtea bombe în actuala lume de idei soviniște și retrograde a Maghiarilor.

»Știința maghiară«.

În privința evoluțiunii materiale și fizice dl Kún arată că în Ungaria se face numai »geschäft«, murdar și ordinar, și nu se creează nimic sănătos.

În știință deasemenea Maghiarii sunt izolați de adevărata lume, cultă, și de fapt n'au nici o știință. Este cultivată la Unguri o deosebire istoria, ramura cea mai inferioară a științelor, dar' și aceasta e cultivată ca istorie națională, soviniștă, fără nici o legătură cu istoria omenimei, ba în contra principțiilor ei universale.

De aceea zice Kún — nici astăzi nu avem un singur manual, care să ne deie istoria imparțială a pământului patriei, în cadrul istoriei universale, dedusă cu adevărat pragmatismul.

Maghiarii în străinătate.

Urmările acestei stări, produse de sovinișm și grandomanie, sânt așa de isbitoare, încât numai cei orbiți nu le observă; și Maghiarii aproape toți sunt orbiți.

Dl Kún exprimă pregnant acest fenomen de abnormalitate în care s'au pus Ungurii.

»Acest fenomen ne isbește — zice Kún — când ne întâlnim cu străinii la congrese și conferințe internaționale: nici noi nu-i înțelegem, nici ei nu ne înțeleg, și ne înholbăm reciproc, unii la alții, ca la niște apariții miraculoase, neînțelese«.

Patriotismul maghiar.

Expunând și analizând aceste speculatități ungurești, patriotul positiv, Kún, face conaționalilor sei următoarea admonițiune:

»Să ne ferim de exagerațiunile patriotismului unilateral, angust. E peste îndoielă că patriotismul rău priceput ori greșit conceput poate să devină izvorul unor mari rele, unor fatale calamități«.

După acestea autorul îndigilează la actualele stări, când toți nomașii din Ungaria sânt dușmanii Maghiarilor.

Mileniul — greșit.

Foarte pe larg expune autorul greșile fundamentale ce dominează în sistemul de guvernament maghiar.

Special insistă asupra prostiei făcute cu prilejul Mileniului. Sărbarea aceasta a fost inoportun făcutul. Trebuia amânată, spre a sărbători nu invasiunea Maghiarilor și cucerirea noii patrie — fapt ce trebuia să deștepte resens, cum de fapt a deșteptat

ci trebuia sărbătorit aniversarul întemeierii statului prin Sfântul Ștefan, care a introdus pe Maghiari prin încreștinare în comunitatea civilizației — în care nu s'au știut menține.

Poate vom mai reveni asupra acestor puncte. Acum, de încheiere mai dăm o judecată a autorului asupra unei cărți maghiare.

»Pamfletul« lui Beksics.

La pag. 7 a broșurei Kún Sámuel scrie despre Beksics*) și cărțile lui:

»Un scriitor național sovinișt, fost funcționar public și deputat, documentând cu un aparat de date oficiale, — entusiasm de exemplul jingo-istilor germani și anglo-saxoni, — întonează imnuri de laudă înșușirei prolifice a poporului nostru și special a rassei maghiare și marelui proporțiunii de nașteri a statisticeii noastre«.

Apoi beat de spirtul statisticeii, cu inspirațiune de proroc escomptează binisor înainte timpul, când rassa maghiară, în urma puterii sale de »expansivitate« va șterge de pe fața pământului pe concetățenii noștri slovaci, sârbi, valahi și alți străini, cari toțiși vor avea același drept de existență ca și noi.

Nu e greu a combate aceste și alte asemenea nebunii pe care, durere, că le dă în vileag un jurnalist și deputat maghiar, — ba mai traduce și în limbă străină acest pamflet par excellence indecent«.

Așa scrie un Maghiar positivist!

Mișcarea studenților din București.

Ministrul român de răboiu a prezentat corpurilor legiuitoare un nou proiect de lege, referitor la recrutare, care a nemulțumit pe studenții în medicină și farmacie. Pe tema aceasta s'a început o puternică agitație printre studenți, ear' rezultatul a fost convocarea întrunirilor publice ținute Sâmbătă și Duminică în sala Dacia din București.

Eată, după ziarele din România amănuntele asupra acestor două întruniri.

Întrunirea publică ținută Sâmbătă a fost convocată de studenții în medicină și farmacie.

După-ce au vorbit studenții H. Botescu, T. Vasiliu, D. Ionescu, Samarian, Caragea, Ianculescu-Buzău, Dimitrescu-Brăila, Popescu-Pion, Mușescu și doctorandul Zosin, s'a dat cetire unei moțiuni prin care se declară greva studenților în farmacie și medicină, declarând că lupta nu va înceta până-ce nu se va spulbera legea.

Studenții pornesc apoi într'un imponent cortej la universitate, unde președintele întrunirii trebuie să comunice autorităților universitare hotărârea studenților.

Negăsind la facultate pe dl doctor Măldărescu, decanul facultății de medicină, spre a-i înmănușa rezoluția luată la întrunire, studenții au pornit tot în corpore la locuința domnului doctor Măldărescu, în strada Știrbey-Vodă. Dar' nici aici nu l'au găsit.

Studenții s'au împrăștiat apoi, rămânând ca o delegație a studenților să se prezente mai târziu la dl Măldărescu spre a-i înmănușa acea rezoluție.

Duminică, la orele 2 p. m., a avut loc a doua întrunire publică în sala Dacia, luând parte studenții dela toate facultățile.

Au vorbit studenții Popescu-Pion, H. Botescu, G. Chiru, Protopopescu, G. Hârjeu, Baltazar, Dimitrescu-Brăila, D. Ionescu și Zosin.

La sfârșit dl Popescu-Pion dă cetire următoarelor moțiuni:

»Studenții universitari ai tuturor facultăților, acia ai școlii superioare de farmacie, de medicină veterinară și de bele-arte, întruniți în adunarea generală dela Dacia, în ziua de 7 Martie a. e., luând cunoștință de măsurile absurde și zdrobitoare, pe care le prevede proiectul legii de recrutare, deja votat de senat,

*) Beksics G.: A magyar faj terjeszkedése. — Idem: A nemzeti politika Erdélyben.

proiect căruia îi mai rămâne aprobarea camerei pentru a consacra un regim, ce nu se poate susține.

Hotărâre o luptă energică, pe ori-ce cale, fără a cruța alta decât demnitatea corpului studențesc, și aleg ca prima măsură suspendarea cursurilor până-va vor fi satisfăcute.

Un comitet, ales dintre noi, compus din domnii: Botescu, Popescu - Pion, Dimitrescu-Brăila, Zosin, Ionescu Dem. și Bunescu e însărcinat a redacta un memoriu către camera și a lua măsurile ce va crede de cuviință pentru a duce neîncurmat lupta către izbândă și convocat când vor crede de cuviință pe studenți, pentru a-i pune în cunoștință cauzei care trebuie să triumfe prin dreptatea și legitimitatea ei.

La ieșirea din sală se formează un imens cortaj, care în frunte cu comisiunea aleasă parcurge în cea mai deplină liniște strada Carol, Calea - Victoriei și apoi strada Verde, unde la numărul 1 bis, locuiește ministrul de instrucție publică.

Pe drum nici un accident. Manifestanții soseser la locuința dlui Spiru Haret și comisiunea e imediat primită. Timp de o jumătate de oră delegații au stat în cabinetul de lucru al ministrului.

Di Haret le-a declarat, că n'a călcat de o lună de zile pe la senat și că nu știe nimic despre această lege. A desaprobat greva studenților și le-a promis, că se va apăra cauza în cameră.

Apoi manifestații s'au retras, după-ce au fluierat în fața casei dlui general Fotino.

Cronica zilei.

Sibiiu, 22 Martie n.

Di Dr. Alexandru Codarcea, fost medic cercual în Blaj, s'a stabilit definitiv în Vêrșej.

„Totdeauna a triumfat.“ — Gazeta Transilvaniei, de Duminecă a publicat în foiaștră niște amintiri interesante, scrise de un bărbat din generația bătrânilor noștri. N'ar fi greu a ghici cine anume se ascunde sub pseudonimul „Bătrânul“. Dar' asta puțin împoartă; împoartă ceea-ce se spune, nu cine spune.

Autorul își scrie din prilejul instalării Metropolitului Meșianu experiențele și reflexiunile sale, arătând cum actualul Metropolit a fost de mult destinat de frunțașii neamului a fi urmaș al lui Șaguna, și cum cu toate pedecile, Meșianu totdeauna a triumfat. — De altfel noi reproducem la Tribuna literară partea principală a amintirilor interesante.

Reuniunea de ajutorare a honvezilor din 48, spriginită boierește din visteria statului, și-a ținut luni adunarea generală în Pesta, cu care ocaziune s'a raportat adunării, că în anul trecut Reuniunea a împărțit honvezilor și vâduvelor de honvezi ajutoare în suma de 15.284 fl. 92 cr.

Neolog. Primim următorul anunț funebru: Subscrișii cu inimă frântă de durere aduc la cunoștință, că preaiubita soție, dulcea mamă, fată, soră și consăngeană Maria Todoran născ. Ciomor, după un moribund lung și plin de suferințe, în al 35-lea an al vieții și 18 al fericeitei căsătorii, în 20 l. c., la 1 oră după-amiază provăzută cu Sf. Sacramente ale muribunzilor — și-a dat blândul seu suflet Creatorului.

Osemintele scumpe decedate se vor astruca în 22 l. c. st. n., la 3 ore după amiază, în cimitirul comun; ear' sf. mise funebre se vor sërba la 28 l. c. st. n. dimineața la 8 ore în biserică gr.-cat. din Candia și în biserică romano-catolică, la cari acte funebre se invită toți consăngeenii

și cunoscuții. Fie-i țărina ușoară și memoria în veci binecuvântată! Gherla, la 20 Martie 1899 st. n. Andreiu Todoran, ca soț; Maria, Andreiu, Nicolae, Iosif și Alexandru ca fiii și fii; v. d. Iuliana Ciomor n. Mateiu, ca mamă; Rosalia Ciomor, Ioan Ciomor, ca frați.

„Germania nouă.“ Din incidentul susținerii în armată și în marina de război a prințului Waldemar, nepotul de frate al împăratului Wilhelm, împăratul a rostit un discurs, în care a zis și următoarele: „Plutească urările noastre de bine dincolo peste mări, spre noua Germanie...“ făcând aluziune la cuceririle ce le-a făcut Germania în China.

„Politica naționalistă a baronului Bánffy.“ A apărut o nouă broșură „Politica: Bánffy Dezső nemzetiségi politikája“ (Toldi Lajos kiadása; preț 30 cr. v. a.) — de un anonim simbolist (*). N'am cetit broșura; dar' și din frunzărirea ei ne-am convins, că nu e scrisă de o „positivist“. (Vezi articolul: Positivism maghiar, pe pag. 1). Ori-cât de șovinist ar fi instelatul anonim, admite și el, că în scurt naționalitățile își vor reveni, și earăși va exista chestiunea naționalităților. Asta e temerea patrioticului autor. Vom reveni.

Pentru desertorii militari. „Monitorul oficial“ al armatei publică un ordin, prin care amnestierea dată în anul trecut din incidentul iubileului împăratesc se completează cu dispozițiunea, că tuturor acelor foști soldați, aparținători armatei comune ori marinei de război, deveniți desertori prin subtragera dela deprinderile de arme, li-se compută în timpul de serviciu întreg timpul cât au fost absenți și nu vor fi provocați nici să-și facă ulterior deprinderile de arme.

Fabrică de tors și țesături în Fiume. În Fiume e pe cale de a se înființa, ca societate pe acțiuni, o fabrică de tors și țesături. În Fiume va fi însă numai direcțiunea fabricii, ear' fabrica va fi în Buccari, pe teritoriu croat. Adunarea constituantă a acționarilor se va țină în zilele acestea.

Sindicatul zărilorștilor români. Membrii „Sindicatului zărilorștilor din București“, întrunindu-se au ales în comitet pe d-nii D. A. Laurian, Al. Ciureu, I. G. Bibicescu, Al. G. Florescu, N. Iancovici, I. Popescu, Anton Bacalbașa, A. Rubin și Al. Hodoș.

Negoț belgian în China. Până când diplomații statelor europene se năsuiesc să facă cuceriri chiar și cu armele în marele imperiu chinez, practicii belgieni au alcătuit o monștră societate în scopul, să câștige teren în China pe seama negoțului belgian. O misiune a societății în curând va merge în China să facă necesarele pregătiri. Și cine știe: oare arma și diplomația ori negoțul și industria vor face cuceriri mai mari!

Satisfacție kossuthiștilor. Călugărul Cassian Stupek, despre care în numărul de ieri amintiserăm că în predica dela 3/15 Martie se exprimase asupra faptelor lui Kossuth bătrânul în mod cum Maghiarilor nu le place, — a trebuit să-și expieze amar curajul de a-și fi exprimat convingerile în această ohestie. Ziarele maghiare publică adecă foarte multumite scrisoarea provincialului Marcu Bognár, adresată primarului din Seghedin, în care fi aduce la cunoștință, că nu numai a amovat pe Stupek din postul de administrator parochial, ci l-a dat afară chiar și din claustrul din Seghedin.

și Alba-Iulia în frunte cu amabilele concertante, apoi d-soarele Filipan, doamnele Gall, Filipan și Gerasim pot fi siguri de vecinica noastră recunoștință, pentru jertfa adusă, făcând o călătorie atât de lungă și obositoare spre a sprijini cauza noastră!

Petrecerea a fost destul de bine cercetată. Public din provință putea fi doar' mai multcel, dar' — noi, Bihoreni, nu sîntem obișnuiți a simți așa puternic momentul potrivit de a ne manifesta agitațiunea sufletească, de care, în anumite împrejurări, trebuie să se simtă cuprins sufletul fiecărui Român inteligent și iubitor sincer al neamului seu.

Privind la tabloul strălucitor și vesel, care se desfășura înaintea ochilor mei, în mijlocul veseliei generale nu odată m'am simțit copleșit de o tristă adâncă. Și, când musica militară a început a cânta „Deșteaptă-te Române...“ — zău, m'am simțit foarte ne știu cum, dar' bine nici-decum. „Oare“, — mă gândeam, — ne vom deștepta, respective vom rămâne trezi și de acum înainte...!“

Efectul evenimentelor din anul trecut, le simțim și azi, pe cât se poate de puternic în sufletele noastre, încoronate fiind ele cu începutul anului curent prin exchiderea lui Bolcaș dela toate academiile și universitățile din Ungaria și acum cu exchiderea celor 17 tineri români dela academia de drepturi de aici.

Aceste casuri, pe cât de pondoase sînt ele în urmărele lor pentru tinerii amintiți, tot pe atât de îngrijitoare împrejurări sînt ele pentru noi, Români din Bihor. Ce urmări poate avea pentru noi această curățire, îndepărtare a elementelor sănătoase din mijlocul

Reuniunea funcționarilor. „Filiala din Sibiiu a primei reuniuni generale a funcționarilor din monarhia austro-ungară“ își va țină adunarea generală la 26 l. c., în sala de sedințe a magistratului. Din raportul direcțiunei aflăm, că centrala din Viena a avut cu sfîrșitul anului 1898 79.300 obligații de asigurare pe un capital de peste 75 milioane fl. și rente de 650.000 fl. — Numărul membrilor dela filiala din Sibiiu a fost cu finea a. 1898 1059. Bilanțul anual s'a încheiat cu un profit de 15.392 fl. 71 cr. Între funcționarii filialei sînt și Români: dl Ilariu Mușiu, secretar și dl Iuliu Bărdosy, agent voiajor.

Englezi — și în primejdie. Teatrul Alhambra din Londra s'a aprins în zilele trecute tocmai sub durată reprezentățiunei. Publicul însă a rămas liniștit să asculte reprezentația și numai atunci a părăsit teatrul, când intendantura i-a adus la cunoștință că primejdia e serioasă. Și atunci însă s'a depărtat în cea mai perfectă ordine, fără tumulturi și îmbulzeli, cum se obișnuiesc aceasta la alte popoare în astfel de casuri. Englezul însă tot Englez. La cassă fiecare își pretindea înapoi banii, pe motivul că reprezentația s'a întrerupt.

Universitatea din Halle în contra medicinelor. Pe tabla neagră a universității și a clinice din Halle e afișat de câteva zile un apel al clinice, care protestează energic și în unele pasaje chiar drastic, în contra ceretărei prelegerilor din partea fetelor laolaltă cu bărbaii. Între altele apelul zice următoarele: „Corpul medical dela universitatea din Halle a fost cel dintâiu, care a făcut în Germania încercarea de a permite femeilor să cerceteze prelegerile medicale. Această încercare trebuie considerată ca deplin zădărnicită. Pe scena silințelor cinstite împreună cu femeile și-a făcut intrarea cinismul și astfel de ton a venit la ordinea zilei, care pe elevi și pe profesori și deasemenea și pe pacienți îi frapează. Aici emancipația femeiei devine calamitate, aici ea vine în conflict cu moralitatea și toamă de aceea trebuie să i-se pună zăgăz. Colegi! La vederea acestor fapte cine ar mai cuteza oare să i-se pozie în contra justelor noastre pretensiuni? Să pretindem, ca femeile să fie exchise dela studiile clinice, pentru-că experiența ne-a învățat, că instruirea comună a ascultătorilor de gen masculin și a celor de gen feminin tocmai așa de puțin se unește cu interesele studiului medical temeinic, ca și cu principiile moralității.“

A murit de spaimă. În comuna Déranya, lângă Szabadka, s'a luat datoria rea, că copiii se iau după boțivii lor părinți și ziua întreagă stau și ei gura-cască în cele cărcime. Primăria, ca să desbure pe copii de această dătină urită, a dat aspră poruncă la poliști să alunge copiii de prin cărcime. În zilele trecute însă câteva fetițe tot s'au dus în cărcimă și de lângă spatele părinților ascultau cu mare atențiune vorbele nesăbuite. Una din ele a observat că un polișt se apropie de cărcimă și începînd să strige, că „vine poliștul“ a luat-o la fugă. Una dintre fetițe s'a împedecat în fugă și a căzut la pămînt. Când s'au apropiat de ea, fetița era moartă. A apucat-o apoplexia de frica poliștului.

Omor și osândă din cauza usurei de bucate. În zilele trecute s'a pertractat la tribunalul din Ciaba procesul țeranului Ioan Czirjăk, ucigaș al agentului Martin Rosenberg. Czirjăk vînduse lui Rosenberg bucate pe termin cu

6 fl. maja metrică. Recoltă nu a fost și Czirjăk n'a avut de unde lifera agentului bucatele vîndute, ear' agentul a scos la dobă casa și toată averea mobilă a bietului țeran. Amărit de acest lucru, Czirjăk a împușcat pe agentul Rosenberg. Tribunalul, luînd în considerare că acusatul e victimă a usurei de bucate, l'a osândit la temniță numai de șese luni.

Știri mărunte. Subjudele I. Keszler dela judecătoria cercuală din Zombor a fost osândit în zilele trecute la cinci ani de temniță ordinară și perderea oficiului pe opt ani de zile, pentru-că a defraudat o mie florini din banii oficiuși.

— La preotul gr.-cat. Mihail Hrabar din Lugojul-Nirului (Nyirugos) au intrat în miez de noapte niște hoți mascați, cu gîndul de a jefui și omori. Simțindu-i însă capelanul, a strigat după ajutor, la ce hoții au fugit.

— În Muncaciul infanteristul Mihail Dolinea dela regimentul 65 s'a împușcat. Causa sinuciderei nu se știe.

— În Meszesgyörk fetița de șese ani a țeranului I. Balassa jucându-se cu foc și-a aprins hăinușele. În urma acesteia mica Gizella a ars și ea însăși.

— În Cristurul s'evuiesc ficia adoptată, Iulia, a notarului Jakabházi, și-a tras un glonț în frunte. Causa sinuciderei nu se știe.

— Căpitanul de poliție din Szentes, Francisc Mészáros s'a împușcat. Cu câteva zile mai înainte comite-suprem făcuse controla oficiului și lumea zice, că sinuciderea ar fi în legătură cu acest fapt.

— O Americană a cumpărat în zilele trecute palatul din Paris al prințului Jerom Napoleon, vînd să facă din el hotel pe timpul expoziției din 1900.

— În Timișoara grasează epidemia pojarului. La școala reală prelegerile sînt sistate.

— Măne se va face inaugurarea noului gimnasiu de stat din Sibiiu. Guvernul va fi reprezentat prin comite-suprem Thalmann.

Pentru învățători.

— Cursuri de viierit și de economia vinurilor. —

Din partea ministrului reg. ung. de agricultură s'a hotărît (nr. 19.635 a. c.) a se țină cursuri de viierit în acest an, pe timp de 4 săptămîni. La cursuri pot lua parte învățători din ținuturi cu vii. Cursurile se vor țină în două restimpuri cu aceiași învățători, primăvara 2 săptămîni și toamna alte 2, în următoarele comune: Aiud, Turda, Minis, Bihar-Diószeg, Simleu, Beregszász, Tarjal, Agria, Pojón, Vespriem, Tapolca, Gyöng, Petruvaradin și Vaț. Antăietate au învățătorii din comunele unde filoxera a bîntuit în vii.

Învățătorii primiți la aceste cursuri vor primi dela stat câte 60 fl. cheltueli de călătorie și întreținere. Cei cari doresc a lua parte la aceste cursuri vor ave să-și trimită rugărilor provăzute cu timbru de 50 cr. la unul din inspectoratele de viierit din orașele amintite mai sus.

La rugare vor alătura documente din cari să se vadă vîrsta, cunoștința de limbi, aplicarea faptică la o școală populară publică — de stat, comună sau confesională — și eventual activitatea de până acum pe terenul viieritului și al economiei de vin — care împrejurare este a se adevări și prin autoritatea școlară nemijlocită, care în co-

mune este comitetul școlar, ear' astfel instruată rugarea pe calea inspectoratului școlar reg. — să se subștearnă până la 31 Martie a. c.

ECONOMIE.

DELA „ALBINA“.

— Raportul consiliului de administrațiune către adunarea generală a acționarilor din 27 Martie 1899. —

(Urmare și fine).

Miscarea cassei:

Intrate, la centrală . . .	fl. 14,647.582.79
Intrate, la sucursală . . .	4,833.750.01
Eșite, la centrală . . .	14,658.810.46
Eșite, la sucursală . . .	fl. 4,832.459.88
Suma intratelor . . .	fl. 19,481.332.80
Suma eșitelor . . .	19,491.270.34
Total . . .	fl. 38,972.603.14

Revirementul în giro-conto al băncii austro-ungare a fost în anul expirat de fl. 6,780.102.26, ear' revirementul primanotei a fost de fl. 11,848.041.20.

Din bilanțul general al anului 1898 rezultă că:

Suma activelor institutului este cu fl. 288,849.59, ear' suma venitului brut cu fl. 11,904.80 mai mare decât în anul premergător.

Subtrăgînd din venitul brut al anului de . . . fl. 602.775.05
Totalul eșitelor cu . . . 477.736.89

Rezultă un profit net al anului de . . . fl. 125.038.16

cu fl. 249.20 mai mare decât în anul precedent.

La acest rezultat filiala noastră din Brașov a contribuit cu fl. 21,620.23.

Fondul special de rezervă, care cu dotațiunea din anul trecut ajunsese la suma de fl. 61,242.01, a crescut cu florini 3558.50, deși din acela s'au achitat în cursul anului dubioase în suma de fl. 14,443.79.

Fondul de pensii al funcționarilor, care în cursul anului a avut erogațiuni de fl. 2005.92, deasemenea a crescut cu fl. 7416.30, ajungînd la suma de fl. 131.413.54.

La efecte am avut profit de curs fl. 14,328.72, și anume: la ale centralei fl. 2134.05, la ale filialei fl. 12,194.67.

Aceste date dovedesc că institutul nostru, deși în mod modest, dar' tot a progresat și în anul precedent, care în general a fost unul din cei mai slabi.

După ordinea vechimei es din consiliul de direcțiune domnii Iosif St. Șulțiu și George Pop de Băsești.

Locurile acestea veți binevoi a le întregi prin alegere în adunarea prezentă.

În sensul și-lui 36 din statute membrii eșiți sînt reelegibili.

Distribuirea profitului net:

Relativ la distribuirea profitului net de . . . fl. 125.038.16

ne luăm voe a face următoarea propunere:

I. Să se dea acționarilor dividendă de 5%, după

rectă, — bibliotecă școlare și populare, — coruri bine instruite ș. a. tot atatea lucrări folositoare, cari singure sînt în stare a înainta cultura Românilor. Cultura adevărată și temeinică, care alungă apoi și sărăcia!

Nimic nu se poate face dintr'odată. Trebuie însă să fie cineva, care mereu se glăsuiește, să dea îndemnul bun, să însuflețească mereu, mereu, inimile noastre, ca să facem ceva. Aceasta în general, căci împrejurările din orașul nostru nu se pot schimba nici-odată. Cel puțin nu temeinic. Unde toți vreau să fie comandanți și nimeni gregar, acolo nu-i nădejde de victorie, de progres.

Stăpânii noștri își pot permite acest rol, pentru noi e un lux stricacios în toată privința — ca să nu zic mai mult.

Nimic nu poate fi mai scârbos, cred eu, decât un Român inteligent sau o damă română, pe a căror mustră și ținută se vede intrupată rivna fudulă de a fi considerați de ceva deosebit, de niște ființe aproape supranaturale, de cari să nu cutezi a te apropia fără de oareși-care sfiadă — ca o „slugă plecată“, a d-nialor bună-oară. Oareși-care mândrie personală posedă fieste-cine; — cea a omului cult, dar' leal în toată vremea trebuie să o poseadă ori-care om cum se cade, — nu toți însă posed energia ce se recere la diferitele împrejurări din viața socială sau pe ori-care teren social.

Se zice că nu e bine să ne dăm de gol slăbiciunile, căci prin acestea folosim dusmanului. Poate-că nu e bine, dar' eu cred că sînt împrejurări rele pe cari nu le poți schimba în bine, dacă nu vei aplica și cele mai aspre

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Scrisoare din Oradea-mare.

— Februarie *) 1899.

După multe griji și felurite agitații sufletești am ajuns și ziua balului românesc, fixat și ținut la 23 Februarie n. Mă teamam de nereușită, de oare-ce neplăcerile și amarurile din vremile din urmă cazuseră tocmai în timpul, când tinerimea noastră academică era mai ocupată cu ideea ținerei balului, ba fusese vorba de câteva serate literare și două petreceri împreunate cu joc. Mult regret, că nu s'au putut realiza aceste dorințe, dar' după câte s'au întemplat îmi pare bine, că cel puțin s'a ținut acest concert împreunat cu dans.

O descriere mai amănunțită a petrecerii a apărut deja în „Tribuna“.

Concertul a reușit peste așteptare bine, — diletanțele și diletanții din piesa lui Molière și-au interpretat rolurile foarte bine și au ținut publicul în o neconținută veselie.

Tinerimea a făcut tot ce a fost cu putință spre a asigura reușita concertului și a balului.

Îndeosebi însă putem fi foarte mândri, că am fost atât de norocoși a putea asculta glasul puternic și dulce al domnișoarei Valeria Pop, și cântecul pe pian, eminent și uimitor al d-soarei Virginia Gall, ambele d-goare artiste de primul rang. Oaspeții noștri iluștri din Năsăud

*) Întârziată din lipsă de spațiu. Red.

capitalul social de fl.	600.000 provăzută în \$.
62 din statute	30.000.—
II. Restul de fl.	95.038.16
să se împartă cum ur-	mează:
1. 18% tantieme statu-	tare la membrii direc-
țiunii, directorului exe-	cutive, dirigentului filia-
lei etc.	17.106.84
2. Remunerațiunea func-	ționarilor fără drept la
tantiemă și a servito-	rilor
3. Pentru scopuri de bi-	nefacere
4. Fondului de pensuni	al funcționarilor . . .
5. Fondului special de	rezervă
6. Supradividendă acțio-	narilor
	fl. 95.038.16

Primită această propunere dividendă anului 1898 va fi de fl. 14 de acție, și se poate ridica imediat după adunarea generală.

Fondul special de rezervă se va urca la cifra de fl. 74.800.51.

Fondul de pensune al funcționarilor la 187.904.86.

Terminând vă prezentăm rațiociniul cu toate conturile sale, rugându-vă, ca după ce veți fi ascultat și raportul comitetului de supraveghere să binevoiți:

1. a lua spre știre acest raport; a aproba bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1898 și a da direcțiunile și comitetului de supraveghere absolut pentru gestiunea lor pe anul expirat;
2. a primi propunerea noastră relativ la distribuția profitului net;
3. a distribui suma destinată spre scopuri culturale și de binefacere;
4. a fixa prețul marcelor de prezență pe anul curent;
5. a alege 2 membri în consiliul de direcțiune.

Din ședința direcțiunii ținută la 4 Martie 1899.

Iosif St. Șulufiu m. p.,
președinte.

Cosma m. p.,
director executiv.

Pentru economii nostri.

— Mașină de semănat.

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de semănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de semănat.

Cei-ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrisului comitet cu posibilă grăbire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are să fie transportată la fața locului și îndărăt pe cheltuiala proprietarului ce o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinei în timpul hotărât de comitet și în stare bună. În cerere să se arete și timpul, de când și până când voește să o folosească.

Dacă în comuna unde se va duce mașina nu se află om priceput la car-

mijloace. Exemplu bun ne sînt chiar și stăpînii nostri — considerați din al lor punct de vedere.

Voind noi să progresăm, fiind noi Bihoreni așa cum am spus, negreșit că trebuie să fie *altul* care să ne îndemne la progres, în înțeles mai vast și general. Din întemplantare acest *altul* a fost din sinul nostru, a simțit cum se cade și posedă energia ce se recere la purtarea unei lupte contra unui element așa de scărboș în vederile sale conservative și atât de dăunose pentru progres.

Cine va considera greutățile ce le are mai fiecare tinăr român, care pe lângă mijloace modeste de subsistență studiază, apoi se mai interesează și de alte lucruri de folos general — acela va ști prețul după merit toate năsuințele lui *Bolcaș*, din ciusal ce a scris primul articol în *Tribuna*.

Ea' cine va cunoaște pe *Bolcaș*, așa cum este el, modest, serios, energie și totuși tăcut, liniștit și chibzuit în toată vremea, va ști prețul și va și pricepe intențiile lui sfinte și curate, pe cari le-a avut față de noi și de locul unde a trăit. *Bolcaș* însă va merge dintre noi. Nu știu acum, vor avea oare, ideile lui un imitator demn, se va continua lă-țirea lor sau toate nădejile de bine vor pieri!...

Se duc și cei 17 tineri, cari însușeau de ideile fostului conducător al lor, au avut curajul a subscire protestul cunoscut — și rămânem noi de noi, cu nădejile foarte mângăioase în viitor!...

Lucrarea Rudov-Suciu.

muirea mașinei, comitetul își rezervă a angaja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui-ce o cere.

Ar fi de doric, ca frunții din comunele interesate să iee înțelegere în această afacere și cererile să se facă într-una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, 20 Martie 1899.

Comitetul »Reuniune române de agri-

cultură din comitatul Sibiu».

Dem. Comşa, președinte.

Victor Tordășianu, secretar.

Tribuna Literară.

Din memoriile unui bătrân.

— Notițe privitoare la Metropolitul Meșianu. —

I.

A fost în luna lui Septemvrie 1872. Membrii societății academice române din București se aflau adunați în ședință generală, ea' în Sibiu se celebra cu mare pompă jubileu de 25 de ani al arhipăstoriei lui Șaguna; și sosiseră deja unor membri raporturi, că »marele Andrei» pătimeste de morb fatal, că a primit deputațiunile felicitătoare spunându-le, că — »și-a făcut testamentul și este pregătut a trece la cele eterne!

Deci s'au făcut invitații, și s'au adunat mai mulți prețuitori și admiratori de ai lui Șaguna, și au compus o depeșă de felicitare, care subsemnându-vre-o zece, au expedat-o iubilantului. Între cei adunați era și Barițiu, și Papiu, și Sion. etc. și — din vorbă în vorbă, s'a născut întrebarea: dacă oare în clerul de care dispune biserica română ortodoxă din Ardeal, Bănat și Ungaria, se va găsi următor demn lui Șaguna? Și s'a constatat, că — abia, sau foarte cu anevoie. Căci — este par'că regulă generală, ca bărbaii cei mari din fruntea societății, să aibă de succesori niște pitici.

Din această fatală constatare s'a pornit un lung discurs asupra întrebării: — »Oare Andrei Șaguna merită a fi taxat de om, de Arhiepiscop mare?»

Decurgea acest interesant discurs critic mai numai între Babeș și Barițiu. Căla cunoscând trecutul lui Șaguna din familie, așa zicând din leagăn, prin toate fazele vieții, cum în Mișcolț, abia băiat de 10—11 ani, a fost internat în mănăstirea iesuitorii; cum după 6—7 ani, cu eminent temei de creștere, a scăpat și 'și-a continuat studiile în Pesta; cum dela 1831 a plecat pe cariera bisericească, din indemnul episcopului Manoilovici, al dieceii Verșetului, Român de naționalitate, etc. etc. Barițiu earăși cunoscându-l mai deaproape dela venirea sa în Ardeal la 1846, ca vicar episcopal și mandator al metropoliei de Carloveș, ear' dela 1848 ca episcop, etc. — concludând ambii, că este Arhiepiscop vrednic, bărbat adevărat mare, și recunoscând, că — dacă ar reșoșa azi-măne, următor de seama sa n'ar ave!

Barițiu ședea pe un scaun la masa din mijlocul salonului; în fața lui, pe o canapea laterală Babeș. Atunci acesta, adresându-se lui Barițiu, îi făcu întrebarea:

— »Sigur d-ta cunoști bine, doară din crudele sale tinerețe, din Brașov, Rășnov și Zernești pe protopopul Meșianu; purtarea lui la congresele noastre, purtare modestă și totodată deșteaptă și hotărâtă, a băut la ochi, dînsul este veduv și — cei-ce-l cunosc mai deaproape, îl numesc fiul sufletesc, fiu iubit al lui Șaguna: ce zici d-ta despre dînsul? Ce opinione ai despre valoarea lui pe terenul bisericesc-național?»

Barițiu astfel interelat, se ridică de pe scaun și făcând câțiva pași spre interelant, răspunse în modul seu, accentuându-și tot cuvîntul:

— »Vezi, frate Babeș, această întrebare este pe cât de importantă, doară tot atât de oportună. Da, cunosc pe Meșianu, protopopul nostru din Zernești, îl cunosc din copilăria sa, precum și din toate pozițiunile prin cari a trecut, până să ajungă, încă om tinăr, în pozițiunea sa de astăzi, om văzut și respectat de toată lumea cu care are de a face. Și-ți pot spune judecata mea despre el în trei cuvinte: — În el locuiește un suflet și un talent de seama lui Șaguna! — Cu atâta discutiunea s'a încheiat.

A trecut anul. Șaguna — nu mai era printre cei vii. Locul lui era ocupat de amicul seu din Carloveș, Procopiu Ivașcovic, fostul episcop al Aradului, dela 1852 începînd, pe care inteligența de atunci a acelei dieceii, fiindcă era pus de Serbi în contra dorinței Românilor, cinci ani de zile nu l'a recunoscut, până-când la

1857, cu ocaziunea călătoriei Monarchului spre părțile Bihorului, prin conceptul seu, bine nimerit, al unei adrese gravaminale, cu care în fruntea unei deputațiuni dintre cei mai distinși onorafori români avea a se prezenta înaintea Maiestății Sale în Orade, 'i-a succes a-l molcomi, liniști și chiar cuceri, alungându-le din inimă temerile de cari erau preocupăți în privința simțimentelor sale naționale. Era de altmîntrelea om destul de bun, dar' fără vederi și cunoștințe mai înalte, fără principii conducătoare, tocmai umilit supus al celor dela putere, pe lângă aceasta aproape naiv, ca un copil, și — caprițios. Ca Metropolit, dînsul a comis bocănia, de-a călători în diecesa vacantă a Aradului, ca să sfințească la Ienopolea un stindard al hovezilor, unde apoi a ținut un discurs în limba maghiară care de loc n'o pricepea, și de care toți s'au scandalizat! Și — a început a chirotoni preoți în diecesa străină, în contra canoanelor și a statutului org. fără de votul consistoriului și chiar fără de parochii.

De altă parte, *angajamentul seu formal, de a face primă sa vizită în Blaj*, pentru care B. cu consimțimentul seu îi pregătise calea și primirea, *nu 'și-l'a împlinit, cu cuvîntul, că — »știe bine, că nu place celor de sus dela putere!»*

Am aflat de lipsă a nota acestea puține aicia, pentru-ca pricepute să fie urmările. (Va urma).

INFORMAȚIUNI.

»Liga Română», revistă săptămînală pentru interesele culturale a tuturor Românilor. Apare în București în fiecare Duminică. Anul IV, nr. 10 din 7 Martie v. are următorul cuprins: Delimitare națională, de Delaolt. — Baloane de încercare — O broșură contra Maghiarilor. — »Intransigență transigență». — Concepțiunea realităă a vieții. — Prost raționament. Prigonirea Sașilor. — D'ale noastre, de Stan. — Despre Bănffy-Szél. — Democrația. — Instalarea Metropolitului Meșianu. — Ioan Meșianu (notițe biografice). — Viitorul românismului. — Sistem în maghiarizare. — Germanii în contra maghiarizării. — Un apel. — Din Bucovina. — »Das magyarische Ungarn und der Dreibund». — Unter Száll'scher »Gerechtigkeit». — Informațiuni.

Bibliografie.

»Calindarul Poporului»

in
»Convorbiri Literare».

Distinsa și cea mai veche revistă română face recenziune în ultimul seu număr, pe Noemvrie, »Calindarului» nostru.

Eată această apreciere:

»Calindarul poporului pe anul 1899». Anul XIV, Sibiu, editura și tiparul »Tipografiei», societate pe acțiuni, Sibiu, merită să fie relevat pentru ținta pe care o urmărește și pentru mijloacele care le întrebunțează.

E un adevărat *calindăr popular*, care în afară de materia calendaristică obicinuită, conține materia cea mai potrivită pentru a ține deșteaptă conștiința națională în popor.

În »Dela 1848» se povestește plutele Românilor în contra asupritorilor unguri, ear' în »Răvagul nostru» se face o dare de seamă despre toate incidentele care au turburat viața românească din Ungaria dela Septemvrie 1897 până în Septemvrie 98. Afară de aceasta se relevă faptele care vădese că viața românească se menține și se manifestă cu putere atât în regat cât și în celelalte țări locuite de Români.

Într'adevăr mai rar carte care să urmărească cu atîtă unitate de concepțiune scopul propus.

»Naționalitatea». Societatea noastră »Tipografia» a scos într'o elegantă broșură interesant studiul de *Max Nordau* despre »Naționalitate». Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nsotri limbajul frumos în care »Rosmarin» al nostru a știut să-l îmbrace a gustat deja de cetitorii nostri, căci în »Tribuna» s'a publicat mai înainte. Vorba ora numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atîta număr de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Această a împlinit-o »Tipografia» cănn a rețipărit articole din »Tribuna» în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia» societate pe acțiuni în Sibiu.

La »Tipografia», societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vînzare următoarele noutăți musicale:

Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu . . . fl. 1.—

Terănceu. Căntec popular pentru voce și piano de Costache Molinaru . . . —.50

Hora înfrăptirii pentru piano de P. G. Nițescu . . . —.75

La tîne copilă dragă. Romanță de Dorianu . . . —.50

Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann . . . —.50

La blonde. Polca mazuică pentru piano de Sigismund Paulmann . . . —.50

Turda. Mars patriotic de Paulmann . . . —.25

Hora reginei. De Sig. Paulmann . . . —.25

Serba pășelor. De Sig. Paulmann . . . —.25

Mars turcesc. De Sig. Paulmann . . . —.25

Intermezzo pentru piano de M. Capșa . . . —.50

Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Ci-rillo . . . 1.—

Serba ofierilor. De C. Dimitrescu . . . —.50

La fille du Marin Vals de Ivanovici . . . 1.—

Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps . . . —.75

Lista. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide . . . 1.—

Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo . . . —.75

Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo . . . —.75

Clara. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi . . . —.25

Insultele-Unité. Vals pentru piano de Carol Decker . . . 1.—

Serba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu . . . —.50

Serba mîrlor. De Const. Dimitrescu . . . —.50

Iubileu. Mars de Gh. Fontino . . . —.75

Sunorile. Hora de Gh. Fontino . . . —.50

Elisa. Polca franceză de G. Ionescu . . . —.50

Zéphir. Polca mazuică de G. Ionescu . . . —.75

Souvenir de Zürich. Polca mazuică de Anton Kneisel . . . —.50

Pas de quatre original. De Mayer Lutz . . . —.50

Gavotte de la Princesse Marie. de Michel Margarithescu . . . —.75

Al plâns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu . . . —.50

Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu . . . —.50

Pictoriul De E. I. Alexandrescu . . . —.50

Un fir electric. De E. I. Alexandrescu . . . —.75

L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu . . . —.40

De Brăila la Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu . . . —.50

Serba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan . . . —.50

Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan . . . —.50

L. Villacrosse. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță . . . —.75

Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano I. Paschill. L'Amidie, vals . . . 1.—

R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu . . . —.75

Doana codrului . . . —.75

Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, serbă pentru piano . . . —.50

I. Braunstein. Rêve du Matlot, vals pentru piano . . . 1.—

G. Vasilu. Freamăt Zăvoului, horă . . . —.75

C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals . . . —.50

conjugat pentru voce și piano I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa 'mi-e scris, romanță pentru voce și piano . . . —.50

F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals . . . 1.50

A. Cirillo. Emilie, polca mazuică pentru piano . . . —.50

D. D. Voreas. Mignon, polca mazuică . . . —.50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expedite recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expeditei recomandăm modalitatea din urmă.

»Libertatea». Dl. T. V. Păcă-tian a îmbogățit de nou literatura română cu o carte de mare valoare. Celebra scriere a lui John Stuart Mill, despre »Libertate», publicată în coloanele foii noastre, a apărut acum și în broșură separată. Ne place a crede, că cei-ce au cetit în mici fragmente această admirabilă creațiune a unei minți adânc cugetătoare, se vor grăbi să-și procure cartea, pentru a pute ceti de nou ori-când mărețele idei ale lui Stuart Mill, acum în întregul lor. Exteriorul cărții e foarte plăcut; tiparul frumos și curat, ceea-ce face onoare »Tipografiei», societate pe acțiuni în Sibiu. Cartea, compusă din 248 + XVI. pagine 8" — se vinde cu 1 fl. v. a. exemplarul (pentru România 3 lei) și se poate comanda dela »Librăria Tipografiei, societate pe acțiuni în Sibiu», — strada Poplăcei 15.

»Trilby», sensaționalul roman de George du Maurier, tradus de curînd în românește de »Afin dela Tuscia» se află de vînzare și la librăria noastră.

E un volum de 336 pagini, tipărit frumos pe hîrtie fină, și elegant adjustat; foarte potrivit cadou de ocazie. Costă numai un florin (2 coroane).

POSTA REDACȚIUNEI.

»Cei-donăc isvoare» — nu-s de beut!

Sosiri în Sibiu.

În 22 Martie n. 1899.

Hotel »Imperătorul Romanilor»: Corbu, cu familia, vameș din Rîu-Vadului; Teulescu, preot din Rășnov; Bărbat, asesor orfanal din Deva; Försst grădinar din Viena; Just, Lörtring, Dömjén, Hochreiter, Vogel, din Viena, Hess din Linz, Geiger, Lust, Goldstein, Messer, Goldschmidt, Szálás, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Meller»: Căteanu, protopop din Săcădinte; Danciu, director de mine din Abrud; Muntean, econom din Călimănești; Berger, comerciant din Uioara.

Hotel »Habermann»: Maria Waimann, chelneriță din Brașov.

Bursa de măriri din Budapesta dela 20 Martie n. 1899

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănatense nou	75	10.10	10.15	76
Grâu de Tisa	75	10.10	10.15	76
Grâu de Pesta	75	10.05	10.15	76
Grâu de Alba-Reg.	75	10.10	10.15	76
Grâu ung. de Nord	75	10.20	10.25	76
Sămînțe vechi ori nou				
Săcără	prima	70—72	8	8.05
Orz	de nutreț	60—62	6.10	8.40
	de vînzare	62—64	8.70	7.50
	de bură	64—66	7.70	8.50
Ovăz	hînat	19—41	6.30	6.35
Cucuruz (porumb)	hînat	—	5.55	5.55
Mei	de alt soi	—	11.50	12.85
Hrișcă	—	—	4.25	4.65
Grâu	Mart-Apr.	9.74	9.75	
Cucuruz	Sept-Oct.	4.63	4.64	
Ovăz	Maui-Jun.	5.80	5.81	
	Julie-Aug.	—	—	
	Mart-Apr.	—	—	
	Oct.	—	—	

Cursul pietii din Sibiu.

Soc. de trit.	Lucernă ungurească		
	rușie	—	—
Olea de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc.	dela Pesta	56.—	56.—
	dela țeară	—	—
Slănină	svîntată	—	—
	afumată	54.—	55.—
Sîn	—	—	—
Prune	—	—	—
Licăr	slavon, nou	—	—
	bănatense	—	—
Miere	brută	—	—
	galbînă străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Bursa de Budapesta.

Din 20 Martie n. 1899.			
Hârtie-monetă română	Comp.	9.46	vînd 9.50
Lira turcească	—	—	—
Imperial (16 R. aur)	—	19.—	19.10
Emile rusești 100 a	—	126.75	127.85
Galbeni	—	9.61	9.65
Napoleon-d'ori	—	9.50	9.55
100 Marco germane	—	58.57	59.—
Livra sterling	—	11.92	12.02

Bursa de Viena.

Din 20 Martie n. 1899.			
Renta de aur ung.	4%.	—	—
Renta ung. v. c. 4%.	—	100.25	—
Imprumutul căilor ferate ung.	—	121.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(I-a emisiune)	122.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	(II-a emisiune)	102.—	—
Bonuri rurale ung.	—	98.—	—
	croate-slavone	99.—	—
Obligațiunile desp. regalilor	—	101.50	—
Imprumut cu premiu ung.	—	166.—	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	140.—	—
Renta de hârtie austriacă	—	102.45	—
de aur austriacă	—	101.80	—
de aur austriacă	—	128.80	—
Losuri austriace din 1860	—	160.25	—
Acțiunile băncii austro-ungare	—	955.—	—
	de credit ung.	—	—
	de credit aust.	—	—
Scrieri fonicare ale institutului de credit	—	—	—
economii »Albina»	—	102.—	—
Argintul	—	5.69	—
Galbeni împărătești	—	5.67	—
Napoleon-d'ori	—	9.56	—
Mărci 100 imp. germane	—	58.95	—
London 10 Livres sterlingi	—	120.40	—

Bursa de București.

Din 8 Martie v. — 4 are p. m.			
Renta rom. per 1875 5%.	—	100	—
Renta română amort. 5%.	—	97	—
Renta (Schuldverschreib.)	—	99	—
Oblig. de stat C. F. R. 6%.	—	—	—
Renta rom. Rural. conv. 6%.	—	100	—
Imprumut municipal 5%.	—	97	—

Prăvălia „Mercur“,

societate comercială pe acții în Dej,

aduce la cunoștința on. public român, că pentru sezonul de primăvară se poate căpeta cu cele mai modeste prețuri:

Stofe pentru dame indigene și franceze, crețone atlas-satinuri, batisturi în culori și desemnuri. Diferite zephyruri, oxforduri și canafasuri. Tot soiul de pânză și chifone pentru albituri.

Stofe bărbătești indigene și engleze dela cele mai renumite fabrici.

Papuci (ghete) și galoci pentru bărbați, dame și copii.

Pălării pentru bărbați și copii în faconurile cele mai nouă și pălării preoțești. Plapoane de chasimir, atlas și rong mari și pentru copii. Foarte frumoase covoare de spargă, tapestri și persiane.

Mare depozit de bumbacuri de brodat, împletit și tot

Rum veritabil, englez, de Cuba și Jamaica.

Vinuri naturale de masă, friptură și desert.

Vinderea se face în mare și în detalii cu cea mai mare promptitudine.

[14] 3—8

Direcțiunea.

soiul de urzit și bătut, alb, galben și colorat, direct importat din cele mai renumite fabrici din patrie și străinătate.

În brânza ferăriei:

Toate soiurile de penți și ruzi, precum și fer pentru unelte agronomice. Unele pentru fauri, lăcătari și măsari. Diferite cuptoare și tinichea neagră și albă.

În băcănie:

O mulțime de soiuri de cafea, orezuri japoneze, italiene și indigene. Lumini de masă și biserică. Uleiuri de masline etc. Diferite culori în firmis în doze de 1/4, 1/2 și 1 chlg., feștea pentru padimenturi etc. Recusite de școală, tăblițe, caiete etc.

Doi tineri români

onesti și versați în afacerile notariale, pot fi aplicați imediat în cancelaria subscrisului.

Condițiunile cam acestea:

10 fl. lunar și întreaga proviziunea, vipt și cuartir. 25% din toate lucrările private. La execuțiuni 1 fl. pe zi diurn. Poate câștiga astfel încă 10—12 fl. lunar.

Cei-ce reflectează să se adreseze direct subscrisului.

[108] 2—2

Traian Radu,

notar cercual în Feneș (p. u. Zalatna).

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Brânzeu,

profesor la liceul „I. C. Brătianu“ în Pitești.

Preț 1 fl. v. a.

Pentru porto postal încă 3 cr. mai mult.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Di Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare poporală a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-păra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Dela Tipografia „Aurora“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár,

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Duminece. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormit — Justin Popf, 48 predici pe 38 Dumineci. 2.20

Cuvântări bisericesti (acomodate pentru ori-ce timp) de I. Papiu Tom. I. Ediția II. 1.20

Cuvântări bisericesti (pe Duminece) de Ioan Papiu. Tom. III. 1.20

Cuvântări bisericesti la toate sârb. de peste an de I. Papiu. 1.50

Cuvântări funebreale și iertăciuni pentru diferite casuri de moarte, întocmite de I. Papiu. 1.50

Cuvântări funebreale și iertăciuni. Din autori renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar. 1.—

Catechese pentru punci școlari de Tit Budu, vicar. —40

Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de o părinte fiului său, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea. —80

Dumnezeasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chisostom, de Ioan Boroș. —25

Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu. —40

Predice pentru Dumin. de peste an compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului. —80

Predice populare pe Duminece și sârb. ocazionale de Gavril Pop. Tom. I, II, III și IV. Fiecare tom costă câte 1.—

Predice pe toate Duminecele și sârb. de peste an, de Dr. Em. Elefterescu. 1.50

Rugăciunea Dnui, Tatăl nostru, explicată pe scurt de I. Boroș. —10

Tipicul preotesc din cărțile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar. —50

Istoria icoanei Pr. G. Verg. Maria dela Nicula. —10

Bocete, adică cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul. —40

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafe și a. —25

Omul și lumea, cântări funebreale de Aron Boca Velcherianul. —08

Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul. —10

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat. —25

Legat și aurit. —38

Barb Căbășul. Novă orig. de Emilia Lung. —10

Bunica și nepotul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. —06

Cântul în școala poporală. De Iuliu Pop, învățător, Năsăud, Praxă. Teorie. Cânturi. —30

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Această broșură conține istorioare și poezii morale spre excitarea gustului de cetit la copii. — E acomodată această carte și ca premii pentru școlari. —25

Goldrean, Craiul, codrului de G. Simu. —06

Cântăreața. Novă de Dem. Dan. —15

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin V. Nicoară, prof. gimnas. — Cu portr. M. Sale Reginei României. —10

Ohinșuri de cari strigă fisorii în joc, de P. Reteganul. —28

Cu virful penei Scrieri satirico-humoristice de Anton Popp. Monoloage. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare. —55

Dialogul Țiganului cu S. Petru în poarta Raiului, de Ar. Boca Velcher. —25

Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea. —12

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu. —30

Zeile negre. Versuri de Petrea dela Cluj — cu o prefață de G. Simu. —15

Economia pentru școalele populare, de T. Roșiu. Ed. II. —15

Felicitări în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua Nașterii și ziua numelui câtră tată, mamă, moș, unchi, mătușe, nănași, tutori, preoți, învățători și binefăcători, precum și alocațiuni și vorbiri cu diferite ocaziuni școlare, de George Simu. —20

Filoxera omenimei. Câteva cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcherianul. —08

Geografia și Istoria în școala poporală. Manual compus conform planului de lecțiuni a dlui V. Vetrî pentru cl. IV, V, VI, de T. Petrișor, invet. —40

Gruia lui Novac. —10

Horia și Pintea Viteazul. —06

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinar. —10

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf. —30

Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp. —20

Lira Sionului sau cântarea sârbătorilor. — Poezii religioase-morale, luate după Sf. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu. —25

Monoloage de Antoniu Popp: Nr. 1. Pe neașteptate. —04

Nr. 2. Pentru-ce am rămas flăcău bătrân. —08

Nr. 3. La Anul-Nou. —04

Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut. —04

Nr. 5. O pățanie. —04

Merinde dela școală sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa. —60

Miseriile sociale. Novă de P. C. Z. Rovinar. —15

Musa Someșană. Poezii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade. —25

Nr. 76 și 77. Narățiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco. —20

Noaptea de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu. —60

Opaguri. Cât cioplită cât pilite și la lume împărțite, de Ioan Pop Reteganul. —40

Păcălțitul. Monolog comic de Antoniu Popp. Prețul. —04

Opera unui om de bine. Novă orig. — continuarea novelei „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. —10

Poezii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul red. (dela 1.20) la —60

Povestea Pascuii sau credință deșartă poporală. De Ar. Boca Velcherianul. —08

Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților, de G. Simu. —30

Pietatea poporului român sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Compusă de doi preoți gr-cat. Mureșeni din diec. gr-cat. a Oradei-mare. —10

Păcălă și Tândală. Poveste de G. Cătană. —10

Prietenul săteanului român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul. —30

Proba de foc. Comedie într-un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. —15

Prin moarte la victorie. Comedie într-un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. —10

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé. —06

Povestile Bănatului. De George Cătană, învățător. Tom. I, II, III. a 25 cr. toate 3 tom. —65

Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul. —10

Renatarea limbii române în vorbire și scriere, de Dr. Gr. Silași, broș. II și III. Prețul fiecăreia broș. este 40 cr. Ambele deodată. —70

Risete și Zimbete. de Tit. V. Gheaja. —30

Schițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. 1.—

Să auzim! Toate pentru tot felul de pers. și ocas., de Tit V. Gheaja. —20

Trandafiri și violele. Poezii populare de Ioan Pop Reteganul. Edițiunea a II. Amplificată. —60

Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. —08

Țiganul în Raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. —08

Țiganul și Magnatul sau vraja și farmece populare, de A. B. Velcherianul. —08

Utimul sicahstru. Tradițiune de G. Simu. —06

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. —25

Novele și schițe, de Ioan Pop Reteganul, broș. I. —40

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan, Ediția III. 1.20

Omul. Noțiuni din Anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană. —25

Orar general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător de, Georgiu Magyar. —40

Cărți de rugăciuni:

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea maritului ordinarat diecesan gr-cat. de Gherla prin Vasiliu Păcășiu, preot gr-cat. în Hotoan. Ediț. V. coreasă și amplificată. —50

— Legată simplu. —50

— în pânză. —80

— piele. 1.60

— catifea. 3.50—2.80

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumos ilustrată. — Prețul unui exemplar legat simplu. —50

— legată cu pânză. —80

— piele și aurit. 1.60

— legătură de lux. 2.50—3.80

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexe. — Prețul unui exemplar legat. —22

Cărțile de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar legat și expedit franco este. —20

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și expedit franco. —12

Din „Literatura poporală“.

Nr. 5. **Moș Toma Bădiceanu**, vestitul caraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele, de Domețiu Dogariu. Prețul. —06

Nr. 2. **Vlad Hoțul** dela Săcele, de Domețiu Dogariu. Prețul. —06

Nr. 3. **Însurătoarea Soarelui** (basm) de Domețiu Dogariu. Prețul. —06

Nr. 4. **Fiul buclăresei împăratului** (basm) de Domețiu Dogariu. —06

Nr. 5. **Vădărelul** (basm) de Domețiu Dogariu. Prețul. —06

Nr. 6. **Diana**, zina munților și **Fata de împărat** cu mânie tăiată (2 basmur) de Dom. Dogariu. Prețul. —06

Nr. 7. **Cinci dialoguri** întocmite pentru elevii școlii popor. menite ca producțiuni la examene și alte festivități școl., de Dom. Dogariu. —10

Cărți de școală

aprobată și recunoscută ca cele mai bune și mai metodicești, de **Vasile Petri.**

Nou Abecedar românesc. Edițiunea XII, emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 16.006 din 1889. Prețul unui exemplar legat. —25

Legendar sau carte de cetire pentru școalele populare. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școală. Edițiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat. —50

Comisiunea însărcinată cu propuneri, prin referentul seu prof. V. Gr. Borgovan dă cetire următorul proiect de propuneri:

3. Accentuându-se din mai multe părți necesitatea stabilirii unei uniformități în folosirea manualelor de școală și ca deosebire a **Abecedarului** și **Legendarului**, cari (pe lângă catechism) formează baza instrucțiunei, ceea-ce până în prezent nu se poate constata, de oare-ce într'un loc se folosește **Abcdarul** și **Legendarul** de I. Papiu, într'altul al lui Solomon și Muntean (din Blaj), pe cele mai multe locuri al lui Gönzy și pe cele mai puține locuri al lui V. Petri, ceea-ce în toată întinderea împedecă progresul și așa de greoiu a învățământului, — după mai multe discuțiuni se decide: ad. 3. Comitetul să intervină la Venerab. Consistor, ca să introducă în întreaga diecesă sau cel puțin pe teritoriul reuniuni noastre **Abcdarul** și **Legendarul** de **Vasile Petri**, ca unele ce întrec toate celelalte din punct de vedere metodice și didactice. (Concluzus) Reuniunii învățătorilor români din jurul Gherlei la adunarea generală dtd 21 și 22 Sept. 1881; a se vedea „Școala Practică“ tom. II. pag 58 p. 3).

De același autor:

Școala română. Foaie pedagogică și didactică pentru interesele institutelor de învățământ și ale organelor acestora. Anul III, IV, V. (I. și II. e epuizat). Fiecare an 1.—

Porto 10 cr.

Școala practică. Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară. Tom. II, III, și IV. (I. e epuizat), fiecare fl. 1 Porto —10

Plan de lecțiuni pentru școalele românești. Întocmit pe 30 de săptămâni 25 cr. Porto. —05

Plan de învățământ pentru școalele populare nemaghiare, în înțelesul art. de lege XXXVII. din 1868 și 1879. Edat în urma ordinațiunei ministrului reg. ung. de culte și instrucțiune publică din 29 Iunie 1889. Nr. 17.284. —22

Legea de pensii pentru învățătorii poporali din Ungaria, dimpreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urmă. Prețul —22

Scriptologia sau modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptar pentru învățătorii la tractarea cetitului în școală. 1.—

Căldindarul „Auroră“ pe anul 1899. Prețul unui exemplar —30

prin postă franco 1.35

6 exemplare spedito franco 1.60

„Căldindarul Plugarului“ pe an. 1899. Prețul unui exemplar —25

spedit prin postă franco —30

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlare și altele apărute ori-și-unde.

Recusite de scris pentru școală și cancelarie, tot soiul de tipărituri oficiale.

Tipografia noastră primește spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate.

Cataloage se trimit ori-și-cui gratis și franco.

Toate comanda sunt a se adresa la:

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Vănzătorilor se dă rabatul cuvenit.

Tipografia „Aurora“ A. Todoran,
în Gherla — Szamosujvár.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.